

REDACTIONELE COMMENTAAR

VOOR ZESTIG JAREN

Wanneer dit nummer verschijnt is het op de maand af zestig jaar geleden, dat de eerste aflevering van dit Tijdschrift in het licht werd gegeven. Op de maand af omdat op 26 Februari 1894 door de Nederlandsche Tandmeesters Vereniging besloten werd een eigen orgaan uit te geven en enkele weken later reeds de daad bij het woord werd gevoegd.

Het is geenszins de bedoeling in dit verband aan Jubileum-gevoelens uiting te geven: de door de oorlog verlate, min of meer plechtige herdenking van het vijftigjarig bestaan ligt daarvoor in een te nabij verleden.

Toch kunnen wij niet nalaten het feit te memoreren, al was het alleen maar om de herinnering levendig te houden aan het kleine groepje onzer tandheekkundige voorvaderen, dat in de toenmalige omstandigheden het initiatief en de daarmee vereiste verantwoordelijkheid en inspanning wist op te brengen, waarop wij thans nog steeds voortbouwen.

Groter dan een goede honderd exemplaren kan de oplage bij het begin zeker niet geweest zijn: de leden der Vereniging ontvingen het driemaandelijks tijdschrift gratis, terwijl voor „niet-leden” een „beperkt” aantal exemplaren der afleveringen voor de civiele prijs van zestig cents verkrijgbaar werden gesteld. Neemt men daarbij in aanmerking dat door een interne „zuivering” reeds kort na oprichting het aantal leden tot 16 was teruggelopen, dan zijn het in hoofdzaak anderen geweest, die voor het ook toen bescheiden bedrag van nog geen rijksdaalder het afzetgebied hebben gevormd.

Deze zuivering was nodig om — wij citeren het eerste jaarverslag van de Vereniging — een einde te maken aan „de allerzotste combinatie van de meest uiteenlopende figuren onder één dak”.

Mocht enerzijds een professioneel gevoel van eigenwaarde bij de toonaangevende practici dier dagen de aanleiding zijn geweest om al diegenen af te stoten, wier praktijkvoering als standsonwaardig mocht worden beschouwd, aan de andere kant moet het dit kleine groepje prominenten tot hun eer worden aangerekend dat zij zich, in tegenstelling tot vele anderen, tandmeester bleven noemen, om naar eigen getuigenis niet gelijk deze, „te vervallen in de gewoonte meer te willen schijnen dan zij in werkelijkheid waren uit hoofde van hun rechtmatige titel”.

Men kan na zoveel jaren niet zonder verrassing kennis nemen van deze 200 bladzijden tellende eerste jaargang. Meer dan eens stoot men op de visie van een auteur, wiens inzicht ook bij de wetenschappelijke ontwikkelingen der latere jaren stand heeft kunnen houden. Daarnaast is de inhoud een spiegel van wat toentertijd de hoofden en harten in bijzondere mate bezig hield. Om te beginnen de onbevoegde uitoefening

waartegen niemand minder dan J. E. Grevers, de latere opvolger van Dr. Th. Dentz als lector-directeur van het Tandheelkundig Instituut, wettelijke maatregelen trachtte te concipiëren en te propagieren. Trouwens ook op andere terreinen, ontplooid hij een belangrijke werkzaamheid bij het vullen van de opeenvolgende nummers. Als getrouwde bezoeker van buitenlandse congressen bracht hij uitvoerig rapport uit van zijn indrukken te Philadelphia en Rome, terwijl over allerlei wetenschappelijke ontwerpen hij bovendien zijn zienswijze ontvouwde.

Omtrent het verwerven van inzicht aan de hand van (analoge) dierproeven levert de lectuur vermakelijke vondsten. Niemand minder dan de grote W. A. Miller stelde een onderzoek in naar de beste wijze van aanwending van arseen als pulpa-causticum, waarbij staarten van witte muizen werden gebruikt. Zulks op grond van het feit, dat dit orgaan, zo staat te lezen, zeer veel overeenkomst vertoont met de pulpa: het is betrekkelijk lang en dun en over de gehele lengte van bloedvaten en zenuwen voorzien.

Om de overeenkomst nog natuurlijker te maken, zo gaat het verder, werd de staart na aanwending van het middel, geheel in gips ingesloten, hetwelk werd verkregen door over de staart een passend glazen buisje te schuiven, hetwelk met dun gips werd gevuld. Over het lot van de staart kan hier gevoeglijk worden gezwegen.

De wetenschappelijke overtuiging kon ook indiscrete vormen aannemen. Wanneer W. Sachs zijn onmiddellijke wortelvullings-methode ontvouwt, veroordeelt hij de (aseptische) werkwijze volgens Herbst door van een aldus behandelde patiënte mede te delen dat periodontitis ostitis, necrose en . . . borstvliesontsteking een grote operatie noodzakelijk maakten en zij door verwijderde beenstukken en diepe littekens zeer mismaakt geworden was. Een gerechtelijke vervolging wegens mishandeling was, aldus de schrijver, het slot dezer geschiedenis.

Een voorloper van de implant-prothese demonstreerde blijkbaar Carl Schäfer aan een patiënte, „bij wie door hem was geplaatst een onder- en een bovengebit voorzien van stiften, die in de alveolus staken. Vier maanden te voren waren alle tanden verwijderd en het bleek, dat de proc. alv. zich zeer goed gezet had; het kunstgebit sloot goed en de bevestiging liet niets te wensen over”. De demonstrator besloot met de wens, dat ook anderen zijn methode zouden toepassen en hun bevindingen mededelen.

Als laatste bijzonderheid zij nog ontleend een voorstel om bij gebreke aan een opleiding voor de tandheelkundige examens hetwelk gegadigden in het buitenland hun heil deed zoeken, deze door de Vereniging te doen creëren. De inleider wilde pas een beroep op de overheid doen voor een bijdrage in de kosten, nadat de te stichten school op resultaten zou kunnen bogen. Dat deze auteur overigens er niet rustig op was, dat met de concurrentie van de aldus opgeleide kandidaten het eigen bestaan zou worden bedreigd, moge volledigheidshalve worden toegevoegd als bewijs van zijn onbaatzuchtig streven, om langs die weg te voorzien in een naar huidig inzicht wonderlijke lacune. Wonderlijk te meer, omdat reeds twee jaar tevoren het eindexamen H.B.S. of Gymna-

sium voor toelating tot de examens bij wetswijziging in 1892 was verplicht gesteld.

Deze uitweiding bij de genese van ons tijdschrift moge slechts dienen als bewijs, dat ook de volmaakt verouderde eerste jaargang nog interessante lectuur heeft te bieden.

B.